

de valgberettigede Statholdere ved en Raadstue- samling erklære sig derfor, virkelig vil blive valgt borgerlige Raadmænd, kan jeg ikke indrømme dette, da det efter Forslaget er overladt Ministeriet at tage, hvilken Beslutning det vil. Der findes lignende Udtryk i Loven af 8de Marts 1856 om Skolevæsenet, hvor det, saavidt jeg i dette Dieblif husker, hedder, at Katedetembedet i en By kan nedlægges, naar Borgerrepræsentationen og en Raadstue- samling erklære sig derfor; men det er vist, at det i flere Tilfælde, hvor disse Forudsætninger have været tilstede, ikke er blevet bevilget. Jeg indseer saaledes ikke, at der vindes Noget om- højst ved at vedtage dette Forslag; efter min Mening vil der ikke derved ske anden Foran- dring i den nuværende Tilstand, end at der gjøres et Tilbagekridt, idet man noget svækker Raadmandsinstitutionens Betydning ved at lade Indenrigsministerens Approbation træde istedetfor Kongens og indfører en Indskræn- ning, der nu ikke finder Sted.

Jeg begyndte med at sige, at det ikke var al- deles bestemt, hvori Raadmandsembedets Virk- somhed skulde bestaae; derom hersker der en stor Uklarhed i Lovgivningen; der er hverken i denne eller i Kjøbstædernes Regulativer nogen egent- lig Bestemmelse om, hvad de borgerlige Raad- mænd have at gjøre. I de Kjøbstæder, hvor der er en collegial Magistrat, har Raadmands- embedet naturligviis en stor Betydning; der træder Raadmanden til ved alle Magistratens Raadslagninger og afgjør i Forening med de af Kongen valgte Øvrighedsmedlemmer de Be- slutninger, der skulle vedtages som Magistratens. Men i Smaakjøbstæderne, hvor en saadan collegial Magistrat ikke findes, forhandler den borgerlige Raadmand, hvor der er en saadan, med Øvrig- heden. Ere de uenige, saa er Magistratens Mening den, som Øvrigheden har, og der er intet Middel, hvorved den borgerlige Raadmand ligeoverfor Øvrigheden kan gjøre sin Mening gjældende. Jeg antager imidlertid, at Raad- mandsinstitutionen har en særlig Betydning derved, at den kan optræde deels som et mæg- lende Princip imellem Øvrighedens Anskuelse paa den ene Side og Borgerrepræsentationens paa den anden, kan styrke Magistratens Stil-

ling ligeoverfor Borgerrepræsentanterne og i den communale Bestyrelse bevare en vis Tra- dition. Medens nemlig Øvrigheden stifter, bliver den borgerlige Raadmand og bevarer altsaa en Tradition om, hvad der tidligere af Magistraten er besluttet. Dette er den væsentligste Betyd- ning og Virksomhed af det borgerlige Raad- mandsembede, men ogsaa kun, naar man ikke holder Magistraten skarpt adskilt fra Borger- repræsentationen. Det, hvortil man derfor navnlig maa stræbe hen, er at tilveiebringe en vis Samvirken mellem Øvrighed og Borger- repræsentation i alle de Sager, der angaa Communens Bestyrelse. Efter min Mening har Intet saa meget svækket Communens Selv- stændighed som det, at Øvrigheden har været et Collegium og Borgerrepræsentanterne eet; derved er der bestandigt, idetmindste meget hyp- pigt, opstaaet Stridigheder imellem dem, der saa ere gaaede ind til Ministeriets Afgjørelse, og det ofte i Spørgsmaal, som have været af meget ringe Vigtighed. Naar der saaledes be- standigt eller dog ofte i Bagatelsager skal recur- veres til en høiere Instantses Afgjørelse, tabe naturligviis de, der burde være enige om at afgjøre en saadan Sag, en Deel af deres Be- tydning. Jeg troer derfor, at man saavidt muligt maa virke hen til, at der finder en meget vis Samvirken Sted mellem Magistrat og Borgerrepræsentation i alle mulige, Com- munens Liv vedrørende Sager; men det ligger absolut indenfor Administrationens Om- raade at virke dertil; der behøves i saa Hæn- seende ikke nogen anden Ret end den, der alle- rede er givet i den nugældende Lovgivning. Som sagt, kun ved en vis Samvirken mellem Magistrat og Borgerrepræsentation bliver Raad- mandsembedet af nogen Betydning, og naar man først kommer saavidt, at der bestandigt forhandles i samlede Møder mellem Communal- bestyrelsen, falder det bort af sig selv saaledes at betragte Magistraten som een Corporation og Borgerrepræsentationen som en anden. Af det, jeg saaledes fremgaae, at jeg ogsaa maa ansee det under Nr. 7 stillede Endringsforslag for lidet hensigtsmæssigt. Jeg troer nemlig for det Første ikke, at der i det Væsentlige opnaaes noget om højst Andet derved, end hvad der alle-